

מסכת סוכה

פרק סוכה

ענינים עיקריים בהלכות סוכה.

האחד: דיני גובהה של הסוכה, מהו השיעור הגבוה ביותר, ומהו השיעור הנמוך ביותר.

השני: מנין דפנות הסוכה.

והשלישי: דין הסכך, שתהא צילתו מרובה מחמתו.

א. תחילה מביאה המשנה מחלוקת תנאים מהו השיעור הגבוה ביותר בסוכה:

סוכה (1) **שהיא גבוהה למעלה מעשרים אמה**, שהסכך שלה גבוה יותר מעשרים אמה מעל קרקעיתה, **פסולה**. והגמרא מביאה כמה טעמים חלוקים לפסול זה.

ורבי יהודה מכשיר.

וממשיכה המשנה לבאר, מהו השיעור הנמוך ביותר, שבפחות ממנו פסולה הסוכה:

כשרין] **דכל סוכה הכתוב, סכך משמע. דדופן לא איקרי סוכה**.

ולפי זה, אפילו יהיו דפנות הסוכה גבוהים הרבה, אם יסכך באמצעם, בגובה הפחות מעשרים אמה, כשרה.

והמאירי מביא קצת ראשונים בדף ג ב, הסוברים לענין סוכה גבוהה, שאי אפשר להנמיך את גובהה על ידי הנחת כרים וכסתות על קרקעיתה, לפי שאי אפשר לעשות את דפנותיה עראי. אולם דעת המאירי שם, שאף לדעת רבא

מצות סוכה נאמרה בתורה פעמיים:

בפרשת אמור [ויקרא כג מב] —
”בסוכות תשבו שבעת ימים.

כל האזרח בישראל ישבו **בסוכות**.

למען ידעו דורותיכם כי **בסכות** הושבתו את בני ישראל בהוציאני אותם מארץ מצרים, אני ה' אלהיכם”.

ובפרשת ראה [דברים טז יג] —

”חג הסוכות תעשה לך שבעת ימים, באספך מגרנך ומיקבך”.

בפרק שלפנינו יתבאר: צורת הסוכה, אופן הקמתה, וממה היא נעשית.

ב-א מתניתין:

המשנה הראשונה פותחת בכיזור שלושה

1. הריטב”א והר”ן מבארים, שאין כוונת המשנה לומר שלא יהיו דפנות הסוכה גבוהים יותר מעשרים אמה, אלא רק שלא יהיה הסכך גבוה מעשרים אמה.

ואין לדקדק מכך שאמרה המשנה **”סוכה** שהיא גבוהה מעשרים אמה”, ולא אמרה **”סכך** שהוא גבוה מעשרים אמה”, שאף על הדפנות הקפידו חכמים שלא יהיו גבוהים מעשרים אמה ולא רק לגבי הסכך — כי עיקר שם **”סוכה”** הוא על שם הסכך, וכמו שכתב רש”י ניב א ד”ה